

شماره ۵۱۰۵-۵

تاریخ ۲۱/۱/۶۲

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

بجسلی

شورای محترم نگهبان

طرح قانونی تشکیل شوراهای اسلامی کار که در جلسه علنی روز پنجشنبه ۱۳۶۲/۷/۲۸ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی بتصویب رسیده است در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی برای رسیدگی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال میگردد. ع.

رئیس مجلس شورای اسلامی

اکبر هاشمی
۱۷/۱/۶۲
۵۴

دفتر شورای نگهبان	
تاریخ	۲۱/۱/۶۲
شماره	۹۸۲۹

بجسالی

طرح تشکیل شوراهای اسلامی کار

فصل اول - کلیات

ماده ۱- بمنظور تامین قسط اسلامی و همکاری در تهیه برنامه‌ها و ایجاد هماهنگی در پیشرفت امور در واحدهای تولیدی، صنعتی، کشاورزی و خدمات، شورائی به انتخاب مجمع کارکنان بنام " شورای اسلامی کار " تشکیل میگردد .
تبصره ۱- کلیه کارکنان شاغل هر واحد در سطوح مختلف از کارگر تا مدیر " مجمع کارکنان " را تشکیل میدهد .

تبصره ۲- جلسات مجمع در مرحله اول با حداقل دوسوم اعضاء تشکیل و انتخابات آن با اکثریت مطلق آراء حاضرین معتبر خواهد بود . در صورتیکه اجتماع دوسوم اعضاء مجمع ممکن نشود مجمع با یک دوم اعضاء تشکیل و رای گیری بعمل می آید و نیز از اعضائی که در مجمع شرکت نکرده اند تا رسیدن به حداقل دو سوم اعضاء رای گیری میشود بهر حال آراء منتخبین نباید از یک سوم کل آراء کمتر باشد .

ماده ۲ - شرایط انتخاب شونده .

الف - حداقل سن ۲۲ سال .

ب - حداقل سابقه کار یک سال در همان واحد .

تبصره - کارگاهها نیکه کمتر از دو سال سابقه دارند مشمول این شرط نخواهند بود .
ج - اعتقاد و التزام عملی به اسلام و ولایت فقیه و وفاداری به قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران .

تبصره - در اقلیتهای کلیمی - مسیحی - زرتشتی وفاداری به قانون اساسی کافی است .
د - عدم گرایش به احزاب و سازمانها و گروههای غیرقانونی و گروههای مخالف جمهوری اسلامی .

ه - دارا بودن سواد خواندن و نوشتن و داشتن آگاهی به امور محوله .

و - تابعیت ایران .

ز - برخورداری از صداقت و امانت و عدم اشتها به فساد اخلاق .

ح - عدم وابستگی به رژیم سابق و نداشتن سابقه محکومیت کیفری که موجب محرومیت از حقوق اجتماعی گردد .

تبصره - تشخیص صلاحیت کاندیداهای عضویت در شوراهای اسلامی در چارچوب شرایط مذکور در ماده فوق بعهد هیات مرکب از .

۱- نماینده وزارت کار .

۲- نماینده وزارتخانه مربوطه .

بجای

- ۳- نماینده منتخب مجمع کارکنان می باشد .
- ماده ۳- انتخابات شوراها زیر نظر وزارت کار برگزار میگردد و مدت اعتبار آن دو سال خواهد بود .
- تبصره ۱- وزارت کار موظف است آئین نامه انتخابات را حداکثر دو ماه پس از تصویب این قانون تهیه و به تصویب هیات وزیران برساند .
- تبصره ۲- شروع انتخابات شوراها یکماه پس از تصویب آئین نامه انتخاباتی خواهد بود .
- تبصره ۳- انتخابات هر شورا باید حداقل پانزده روز پیش از پایان دوره شورای قبل انجام شود .
- تبصره ۴- نخستین جلسه شورای هر واحد حداکثر یک هفته پس از انتخابات به دعوت نماینده وزارت کار و به ریاست مسن ترین اعضاء تشکیل و از میان خود یک رئیس و یک نایب رئیس و یک منشی به اکثریت آراء انتخاب می نماید .
- ماده ۴- شورا در صورت انحراف از وظایف قانونی خود به تشخیص شورای مافوق منحل میگردد .
- ماده ۵- شورای منحل شده در صورت اعتراض میتواند بر مبنای اصل ۱۰۶ قانون اساسی به دادگاه صالح شکایت نماید حداکثر فرصت برای اعتراض ده روز از تاریخ ابلاغ میباشد دادگاه موظف است خارج از نوبت رسیدگی نماید .
- ماده ۶- وزارت کار موظف است پس از انحلال قطعی شورا حداکثر تا دو ماه انتخابات شورای جدید را برگزار نماید .
- ماده ۷- سلب عضویت هر یک از اعضاء شورا مبنی بر تخلف از وظایف قانونی و یا فقدان شرایط مذکور در ماده ۲ به پیشنهاد حداقل دو سوم مجموع اعضاء یا تأیید شورای مافوق امکان پذیر خواهد بود .
- تبصره ۱- فردی که از وی سلب عضویت شده طبق ماده ۵ حق اعتراض به دادگاه صالح را خواهد داشت و دادگاه موظف است خارج از نوبت رسیدگی نماید .
- تبصره ۲- فردی که سلب عضویت وی قطعی شده باشد نمیتواند در انتخابات دوره بعد شرکت نماید .
- ماده ۸- شورا ای که بیش از یک سوم اعضایش استعفا دهند یا فوت نمایند یا مسلوب العضویه گردند وزارت کار موظف است برای تکمیل شورا حداکثر ظرف دو ماه انتخابات را تجدید نماید .
- ماده ۹- ساعاتی که اعضاء شورای اسلامی کار به وظایف شورایی مشغول هستند جزء ساعات کار آنان محسوب میگردد .
- تبصره ۱- عضویت و ساعات کار اضافی در شورا افتخاری است .

تبصره ۲- مرجع تعیین ساعات کار شوراها، شورای اسلامی کار، شورای اسلامی کار منطقه می باشد.

تبصره ۳- هزینه های ضروری شوراها از طریق حق عضویت مجمع کارکنان تامین میگردد.

تبصره ۴- تعیین میزان حق عضویت بعهده مجمع عمومی کارکنان میباشد.
ماده ۱- شورا در حدود وظایف و اختیارات خود در برابر شورای مافوق و مجمع کارکنان مسوول است.

ماده ۱۱- هرگاه مدیر یا هیات مدیره نسبت به تصمیمات ابلاغ شده از جانب شورا در حدود وظایف شورا اعتراض داشته باشند میتوانند نظر خود را از تاریخ ابلاغ شورا به مدت پنج روز اظهار و تقاضای تجدید نظر نمایند در صورتیکه شورای مزبور از رای خود عدول ننماید معترض میتواند مراتب را جهت رسیدگی نهایی به شورای اسلامی کار منطقه ارجاع نماید و رای آن شورا قطعی است.

ماده ۱۲- تشکیل مجمع عادی کارکنان سالی یکبار الزامی است.

تبصره ۱- شورا میتواند راسا یا به تقاضای مدیریت و یا با درخواست یک چهارم کارکنان واحد، مجمع فوق العاده کارکنان را تشکیل و موضوع مورد درخواست را در دستور جلسه قرار دهد و در صورت تقاضای بیش از پنجاه درصد کارکنان تشکیل مجمع الزامی است و در هر صورت تأیید شورای اسلامی کار منطقه برای تشکیل مجامع فوق العاده ضروری است.

تبصره ۲- مجمع کارکنان بطور فوق العاده نمیتواند هر سه ماه بیش از یکبار تشکیل گردد.

فصل دوم - وظایف و اختیارات " شورای اسلامی کار "

ماده ۱۳-

الف - ایجاد روحیه همکاری بین کارکنان هر واحد بمنظور پیشرفت سریع امور.

ب - همکاری با انجمن اسلامی در بالابردن آگاهی کارکنان در زمینه های فرهنگی، اجتماعی و سیاسی.

ج - بالابردن آگاهی کارکنان در زمینه های اقتصادی، فنی، حرفه ای و نظایر آن.

د - نظارت بر امور واحد بمنظور اطلاع از انجام صحیح کار و ارائه پیشنهادهای سازنده به مسوولین مربوطه.

تبصره - اعمال نظارت شورا نباید موجب توقف امور واحد گردد.

- هـ - همکاری با مدیریت در تهیه برنامه‌ها بمنظور پیش بردن امور واحد .
- و - بررسی شکایات کارکنان در مورد نارسائی‌ها و حد و پیگیری موارد حقه .
- ز - تلاش در جهت گسترش امکانات رفاهی و حفظ حقوق قانونی کارکنان واحد .
- ح - بررسی و شناخت کمبودها و نارسائی‌ها و اتخاذ اقدامات به مدیریت هیات مدیره
- ط - همکاری و کوشش در بهبود شرایط کار و دستیابی به میزان تولید پیش‌بینی شده در برنامه‌های تولیدی واحد .
- ی - پیشنهاد تشویق عناصر فعال و معرفی افراد لایق برای احراز مسوولیت‌های مناسب به مدیریت .
- ماده ۱۴ - شوراموظف است گزارش اقدامات خود را در آخر هر شش ماه به اطلاع اعضای مجمع برساند .
- ماده ۱۵ - وزارت کار موظف است در واحدهائیکه بیش از ۳۵ نفر شاغل دائم دارند به تشکیل شورای اسلامی کار اقدام نماید .
- تبصره - زمان تشکیل شوراها در شرکت‌های بزرگ دولتی از قبیل شرکت‌های تابعه وزارت نفت ، شرکت ملی فولاد ایران ، شرکت ملی صنایع مس ایران . . . براساس این قانون به تشخیص شورای عالی اسلامی کار خواهد بود .
- ماده ۱۶ - تاسیسات و واحدهای فرعی ، جزء واحدهای اصلی محسوب میشوند مگر آنکه نحوه فعالیت اینگونه واحدها یا فاصله آنها تا واحدهای اصلی ایجاب نماید که بطور جداگانه عمل کنند .
- تبصره - حدود واحدهای فرعی و اصلی و نحوه فعالیت آنها و تشخیص فاصله در آئین‌نامه اجرائی این قانون مشخص خواهد شد .
- ماده ۱۷ - تعداد اعضای شورا با توجه به تعداد کارکنان به ترتیب زیر خواهد بود .
از ۳۶ تا ۱۵۰ نفر	سه نفر .
از ۱۵۱ تا ۵۰۰ نفر	پنج نفر
از ۵۰۱ تا ۱۰۰۰ نفر	هفت نفر
از ۱۰۰۱ تا ۵۰۰۰ نفر	نه نفر
از ۵۰۰۰ به بالا	یازده نفر
- تبصره ۱ - معادل نصف به اضافه یک اعضای اصلی همه شوراها بعنوان اعضای علی‌البدل انتخاب میشوند .
- تبصره ۲ - اعضای علی‌البدل به هنگام بیماری ، غیبت ، استعفاء ، برکناری یا فوت اعضای اصلی به ترتیب اکثریت آراء به جای عضو یا اعضای اصلی در جلسات شورا شرکت می‌نمایند .
- ماده ۱۸ - در صورت تقاضای شورا مدیریت باید آمار و مدارک مربوط به موظفان شورا را در اختیار آن قرار دهد .

- تبصره - اعضای شورا مطلقاً حق افشای آمار و اطلاعات سری و محرمانه واحداً ندارند .
- ماده ۱۹ - شورا با رعایت مقررات نسبت به موضوعات مشروح زیر ، نظر مشورتی خود را به مدیریت ارائه میدهد .
- الف - ساعات شروع و پایان کار و استراحت و توزیع اوقات کار در هفته .
- ب - موعده و محل و نحوه پرداخت مزد یا مزایا .
- ج - تخصیص مشاغل افراد .
- د - تعیین نرخهای کارمزدی و پاداشهای کارکنان بر اساس قوانین و آئین نامه کار .
- ه - ترتیب استفاده فردی یا جمعی کارکنان از انواع مرخصی .
- و - اتخاذ تدابیر برای پیشگیری از حوادث و بیماریهای ناشی از کار .
- ز - تنظیم برنامه‌های سازماندهی خدمات اجتماعی مربوط به واحد .
- ح - تدوین ضوابط استفاده از خانه‌های سازمانی واحد .
- ماده ۲۰ - شورا باید در زمینه‌های اجتماعی بروز حوادث ، مراجع ذیصلاح را مطلع و همکاریهای لازم را معمول دارد .
- ماده ۲۱ - شورا موظف است یک نفر را بعنوان عضو هیات مدیره و رابط به مدیریت واحد معرفی کند .

فصل سوم - شورای اسلامی کار منطقه

- ماده ۲۲ - بمنظور تامین حسن روابط شورا و مدیریت شورائی بنام شورای اسلامی کار منطقه مرکب از هفت نفر تشکیل میشود . محل تشکیل آنرا اداره کار منطقه تعیین می نماید .
- تبصره - حدود منطقه موضوع این قانون را وزارت کار و امور اجتماعی تعیین خواهد کرد .
- ماده ۲۳ - وزارت کار موظف است ظرف یک ماه بعد از انتخاب حداقل دو سوم شوراهای اسلامی کار ، شورای اسلامی کار منطقه را تشکیل بدهد .
- ماده ۲۴ - اعضای شورای اسلامی کار منطقه عبارت اند از .
- الف - سه نفر از نمایندگان شوراهای اسلامی کار به انتخاب شوراهای واحدهای منطقه .
- ب - سه نفر از مدیران واحدهای منطقه به انتخاب خود آنان .
- ج - یک نفر نماینده از وزارت کار و امور اجتماعی .
- ماده ۲۵ - وظایف شورای اسلامی کار منطقه . (عبارت است از .)
- ۱ - ایجاد تفاهم و هماهنگی و حل اختلاف میان شورا و مدیریت .
- ۲ - نظارت و بررسی کارکرد شورا و مدیریت .

- ۳- رسیدگی به شکایت کارکنان نسبت به شورا .
- ۴- انحلال شورای اسلامی کار در صورت تخلف از وظایف قانونی .
- ۵- ارجاع تخلفات مدیر به دادگاه صالح .
- تبصره - شورا یا مدیریت در صورت اعتراض به رای شورای اسلامی کار منطقه در غیر از بند ۴ میتواند به شورای عالی اسلامی کار شکایت نماید و رای آن شورا قطعی است .

فصل چهارم - شورای عالی اسلامی کار

- ماده ۲۶- بمنظور ایجاد هماهنگی و نظارت بر امور شوراها ، شورائی بنام " شورای عالی اسلامی کار " تشکیل میگردد .
- ماده ۲۷- اعضای شورای عالی اسلامی کار یازده نفر بشرح ذیل میباشد .
 - الف - یک نفر کارشناس حقوقی به انتخاب شورای عالی قضائی .
 - ب - سه نفر نماینده دولت که از وزارتخانههای ذیربط به انتخاب هیات وزیران تعیین میگرددند .
 - ج - سه نماینده از طرف مدیران به معرفی اطاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران که باید دونفر از آنان مدیران کارخانجات بخش خصوصی باشند .
 - د - چهار نفر از میان نمایندگان مذکور در بند الف ماده ۲۴ به انتخاب آنها .
 تبصره - در صورتیکه هریک از نمایندگان مذکور قبل از پایان دوره اعتبار به هر عنوانی از عضویت در شوراها یا مدیریت برکنار شوند عضویت آنان در شورای عالی اسلامی کار نیز ملغی و فرد دیگری به ترتیب مذکور در این ماده جای او انتخاب خواهد شد .
- ماده ۲۸- مدت عضویت در شورای عالی اسلامی کار دو سال خواهد بود .
- ماده ۲۹- شورای عالی اسلامی کار بوسیله وزارت کار و امور اجتماعی تشکیل میگردد و محل آن تهران خواهد بود .
- ماده ۳۰- وظایف و اختیارات شورای عالی اسلامی کار .
 - ۱- نظارت بر شوراها ی اسلامی کار منطقه .
 - ۲- ایجاد وحدت رویه و هماهنگی بین شوراها ی اسلامی کار منطقه .
 - ۳- جمع آوری نظرات شوراها ی اسلامی و ارائه طرحهای مفید به وزارتخانه های ذیربط جهت پیشرفت امور .
 - ۴- ارائه طرحهای مفید به شورای عالی استانها جهت طرح در مجلس شورای اسلامی پس از تصویب در شورای عالی استانها .
 - ۵- تدوین آئین نامه شوراها ظرف ۲ ماه از تاریخ تشکیل و تقدیم آن به هیات دولت جهت تصویب .

تبصره - تا تشکیل شورای عالی اسلامی کار آئین نامه موقت شوراها از طرف وزارت کار و امور اجتماعی تدوین و به تصویب وزیر کار خواهد رسید .
ماده ۳۱ - شورای عالی اسلامی کار در صورت لزوم میتواند مادامیکه اختلاف ادامه دارد با اجازه دادستان کل کشور یا نماینده او با حفظ مقررات شرع و قانون کارگاهها را اداره نماید .

فصل پنجم - مسائل کارگزینی

ماده ۳۲ - مدیریت برای اجرای برنامه های آموزشی حرفه ای ضمن کار نظر شورا را جلب مینماید .
تبصره ۱ - شورا نظر خود را ظرف ده روز از تاریخ تسلیم پیشنهاد به مدیریت اعلام و در غیر این صورت مدیریت میتواند نظر خود را به مورد اجرا بگذارد .
تبصره ۲ - در صورتیکه مدیریت به نظر شورا معترض باشد اعتراض خود را به شورای اسلامی کار منطقه ارجاع مینماید و نظر آن شورا قطعی است .
ماده ۳۳ - هرگاه مدیریت به تکلیف مقرر در این قانون عمل نکند شورا میتواند از شورای اسلامی کار منطقه درخواست رسیدگی کند .
ماده ۳۴ - مدیریت هیچیک از کارکنان را بدون موافقت شورا نمیتواند اخراج نماید .
تبصره - در صورتیکه شورا با اخراج موافقت نکند نظریه ای را شورای اسلامی کار منطقه خواهد داد .
ماده ۳۵ - اعضای شورا در مدت عضویت نسبت به وظایف خود از اخراج و انتقال بدون رضایت آنان مصونیت دارند مگر آنکه به موجب رای دادگاه ، از حقوق اجتماعی محروم یا به سوء استفاده از موقعیت خود محکوم شوند .
طرح قانونی فوق مشتمل بر سی و پنج ماده و سی تبصره در جلسه روز پنجشنبه بیست و هشتم مهر ماه یک هزار و سیصد و شصت و دو مجلس شورای اسلامی بتصویب رسیده است .

رئیس مجلس شورای اسلامی

اکبر هاشمی
۵۲